

Blijven verbinden.
Iedereen kan
iemand helpen.

Rode Kruis
Vlaanderen

helpt
helpen

strategie **2025**

Blijven verbinden.
Iedereen kan
iemand helpen.

Voorwoord

De slogan van Strategie 2025 *“iedereen kan iemand helpen”*, werd treffend gecapteerd in het schilderij van Delphine van Saksen-Coburg:

“The Red Cross radiates love”.

Het Rode Kruis dat zelfs met een schijnbaar kleine actie, een rimpeleffect genereert als een steen in het water. Het originele schilderij hangt in de inkomhal van de hoofdzetel te Mechelen, een kopie ervan bevindt zich in elke afdeling en elk donor- en opvangcentrum van Rode Kruis-Vlaanderen.

Beste lezer,

In België bestaat het Rode Kruis al meer dan 150 jaar, en in 2022 viert Rode Kruis-Vlaanderen zijn 50-jarig bestaan. Iedereen kent het en het is ingebed in de leefwereld van bijna elke Vlaming. Misschien daarom dat het als een evidentie wordt beschouwd. Niets is minder waar.

Elke dag wordt hard gewerkt door 14.000 vrijwilligers en 1.600 medewerkers om deze hulporganisatie voor 6,5 miljoen Vlamingen draaiende te houden. De veelzijdigheid van Rode Kruis-Vlaanderen is kenmerkend. Rode Kruis-Vlaanderen dient de eerste hulp toe bij rampen, is preventief aanwezig op evenementen, zorgt ervoor dat er altijd veilig en voldoende bloed is, leert dagelijks mensen levensreddende technieken aan, is een baken in tijden van ontredde, en nog zoveel meer. De lijst van activiteiten, bekend en onbekend, in de schijnwerpers en in de luwte, is indrukwekkend lang. Het Rode Kruis als een Zwitsers mes dus: betrouwbaar, veelzijdig, flexibel, robuust, én onopvallend wanneer niet nodig. Een organisatie die dankzij een slim gekozen strategie wereldwijd impact genereert ver boven zijn maat, op een schaal die alleen het Duitse, Japanse of Amerikaanse Rode Kruis kunnen overtreffen;

die wereldwijd voorloper is geworden in vier gekozen gebieden. Zo zijn onze evidence-based eerstehulpriichtlijnen in drie continenten in gebruik, goed voor een populatie van drie miljard mensen, en staan we aan de top inzake wetenschappelijk onderzoek naar de aanmaak van bloedplaatjes.

Maar we kunnen niet gewoon verder doen zoals in het verleden. Dit plan wordt iets later dan bedoeld gelanceerd, precies vanwege de talrijke ingrijpende rampen die ons land de voorbije 2 jaren hebben getroffen. De pandemie was een herinnering dat ook rijke landen in koelere regio's kwetsbaar zijn voor infectieziekten, en heeft wereldwijd – na decennia van verbetering – de ongelijkheid opnieuw doen toenemen. De overstromingen van 2021 toonden aan dat zelfs een land dat traditioneel weinig grote rampen kent, en al zeker geen grote natuurrampen, ook kwetsbaarder wordt ten gevolge van de klimaatsverandering. En ook hier werden de zwaksten het hardst getroffen.

2020 en 2021 waren dus ongetwijfeld scharnierjaren waarin veel, zo niet alles veranderde. Hierover gaat dit plan: wat is de (gewijzigde) rol van een Rode Kruis-vereniging in een wereld waar sociale cohesie tussen gemeenschappen afbrokkelt en de ongelijkheid toeneemt? Rode Kruis-Vlaanderen is niet erg groot maar wil toch een verschil maken met goed gekozen acties die u in deze brochure kan lezen. De slogan **"iedereen kan iemand helpen"** vat dit plan goed samen: een heden-

daagse invulling van vrijwillige hulp tussen mensen als essentieel deel van de oplossing voor ongelijkheid, polarisatie, enz... De mobilisatie via ons webplatform van hulpbereide burgers tijdens de corona-crisis en de overstromingen, toont dat die bereidheid er is, zij het op nieuwe en andere manieren.

Uiteraard maakten we dit plan niet in isolatie: het is opgehangen aan Strategie 2030 van het Internationale Rode Kruis in Genève en werd mee vorm gegeven door mensen buiten het Rode Kruis, precies om het extern perspectief te bewaken. We danken in het bijzonder de voorzitters van de 4 denkgroepen: Bert Van Daele, Jo Vandeurzen, Luuk Zonneveld, en Tom Van Cleef.

We wensen jullie veel leesplezier, en vooral inspiratie over hoe ook jij iemand kan helpen,

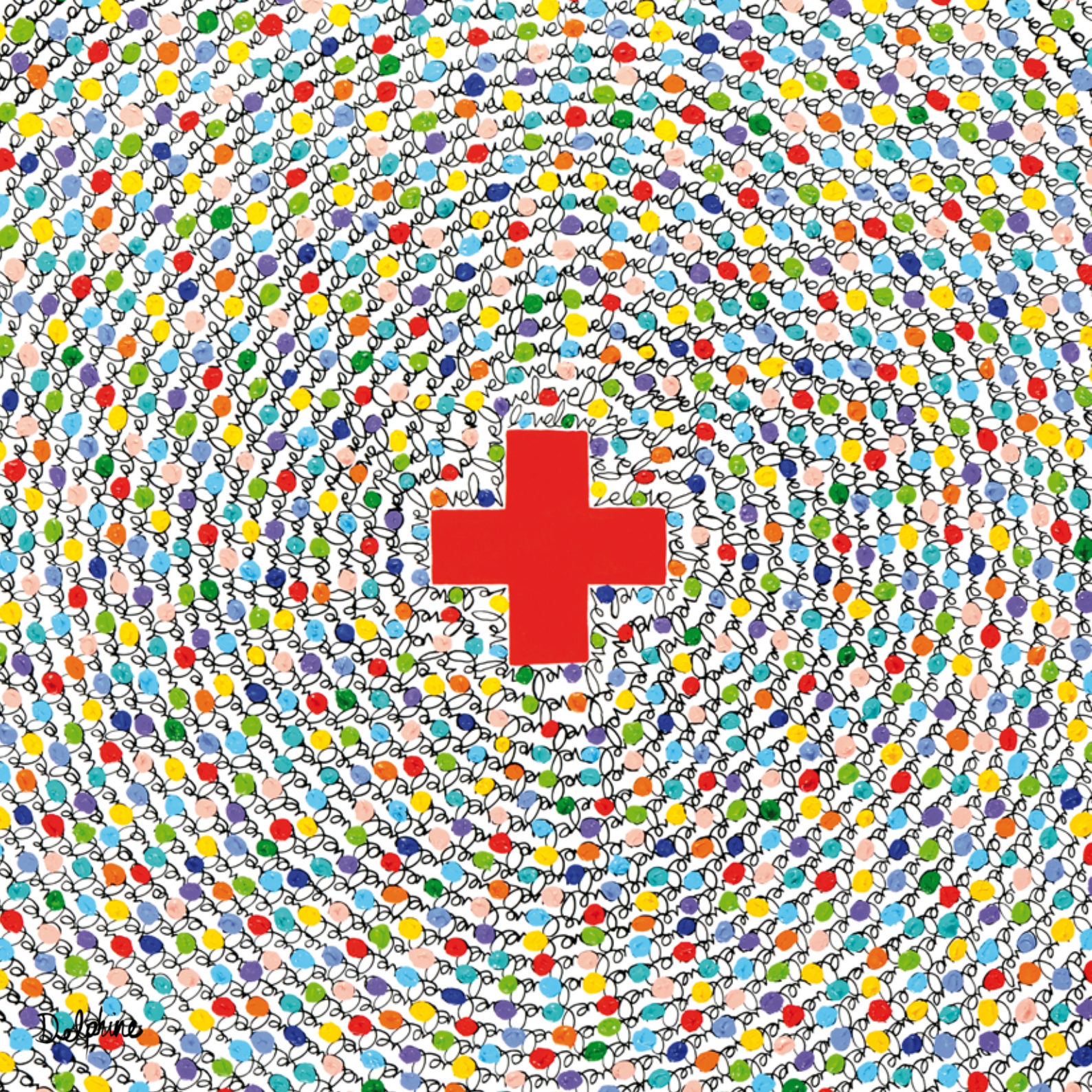
Laurette Steenssens,
voorzitter Rode Kruis-Vlaanderen

Philippe Vandekerckhove,
gedelegeerd bestuurder

Inhoudstafel

5	Voorwoord
8	Strategie 2025: in één oogopslag
10	Strategie 2025: focus op migratie en goed bestuur
12	De rol van het Rode Kruis in 10 pijlers
18	Onze 3 actieterreinen voor de komende 5 jaar
19	1. Acties voor meer vrijwilligerschap in Vlaanderen ■ Van eerstehulp onderricht naar eerste hulp als gezondheidsvaardigheid ■ Eerste hulp: noodhulp en hulp op evenementen ■ Voldoende veilig bloed van vrijwillige en onbezoldigde donoren voor al onze patiënten
26	2. Acties voor meer vrijwilligerschap internationaal ■ Internationale activiteiten ■ Aanpak van migratie
35	3. Acties om zelf geloofwaardig te blijven als vrijwilligerswerking ■ Oprecht vrijwilligerschap ■ Diversiteit bij de vrijwilligers ■ Deugdelijk bestuur door en voor vrijwilligers

Dolphins

Strategie **2025**

Blijven verbinden.

**Iedereen kan
iemand helpen.**

Meer vrijwilligerschap in de samenleving

3 actieterreinen

voor de komende

5 jaar

(meer)waarde van de activiteiten afmeten met

10 pijlers

Strategie 2025: focus op migratie en goed bestuur

Bij Rode Kruis-Vlaanderen herbekijken we elke 5 jaar onze strategie. De vorige oefeningen leidden tot:

- meer efficiëntie: de dingen juist doen, *Strategie 2010*
- meer effectiviteit: de juiste dingen doen, *Afspraak 2015*
- meer innovatie: *Strategie 2020*

Intussen zijn de meeste activiteiten én zinvol én zoals deze verwacht worden van het Rode Kruis. Een grote, algemene strategieoefening was daarom niet nodig.

De strategie voor 2025 focust op 2 items waarvoor nog geen strategie bestond:

1. **Onze internationale activiteiten, plus de opvang van personen met een internationaal beschermingsstatuut (zogeheten asielzoekers) en breder van migranten.** Omdat deze thema's door de politieke gevoeligheid meer op

scherp worden gesteld, vinden we het belangrijk om een positie in te nemen.

2. **Bestuur van onze organisatie.** Rode Kruis-Vlaanderen is operationeel sterker en internationaal zichtbaarder dan ooit. Daardoor beschikken we over meer middelen en maken we sneller grotere beslissingen. De bestuurlijke capaciteit dient mee te evolueren, met respect voor het coöperatieve karakter van de organisatie.

Daarnaast stellen we ons de vraag: wat betekenen de nieuwe technologieën voor ons als Rode Kruis? Meest voor de hand liggend is de vraag hoe we deze nieuwe technologieën zelf kunnen inzetten om onze Rode Kruis-opdrachten moderner te maken. Denk bijvoorbeeld aan digitale eerstehulpopleidingen in plaats van klassikale en het gebruik van drones. Naast het hightech-aspect bekijken we ook de lowtech-aspecten van het Rode Kruis:

- Hoe spelen we in op de negatieve gevolgen van nieuwe technologie? Gelden de conventies van Genève bijvoorbeeld ook voor een drone die op

basis van artificiële intelligentie beslist om een bom te droppen? En zo ja, voor wie: de programmeur, de eigenaar, de piloot ...? En wat met het verlies van privacy door internet of de impact van publieke camera's met gezichtsherkenning op mensenrechten?

- Hoe kunnen we bijdragen aan het creëren van een context waarin technologie de mensheid in zijn geheel een beter leven laat leiden? Een maatschappij kan op lange termijn alleen succesvol blijven bestaan als ze gebaseerd is op

3 pijlers die in balans zijn: een respectabele en gerespecteerde overheid die de regels vastlegt en oplegt, een dynamische privésector die met respect voor die regels innoveert en commercieel succes nastreeft, én burgers die zich vrijwillig verenigen rond thema's die de eerste twee pijlers (nog) niet voldoende erkennen. Hoe kan een neutrale onpartijdige organisatie als het Rode Kruis bijdragen om die balans te verdedigen en te herstellen?

De rol van het Rode Kruis in 10 pijlers

Welke acties moet het Rode Kruis ondernemen om tot meer vrijwilligerschap in de samenleving te komen? Om die vraag te beantwoorden, toetsen we de (meer)waarde van onze activiteiten af aan 10 pijlers die als een rode draad doorheen alle Rode Kruis-acties moeten lopen. Het zijn de cruciale toetsstenen voor de komende 5 jaar.

Rode Kruis **vertrekt van de noden van de doelgroep**

We willen de middelen die we ontvangen van de bevolking, bedrijven en de overheid maximaal inzetten voor de wijzigende noden van de bevolking. Onze fondsen worden ingezet om een langetermijnstrategie waar te maken.

Rode Kruis **focust op unieke activiteiten**

Rode Kruis-Vlaanderen beschikt over unieke troeven waarmee we ons onderscheiden en die we de komende 5 jaar willen versterken. Wij:

- werken in een globaal & lokaal netwerk
- opereren binnen de fundamentele principes van menselijkheid, onafhankelijkheid, neutraliteit, onpartijdigheid en vrijwillige inzet
- zijn geen overheidsorganisatie of ngo, maar hebben een uniek statuut als 'helper van de overheid'
- beschikken over unieke competenties in wetenschappelijk onderzoek in onze kerngebieden (eerste hulp en bloedbank)

Rode Kruis **is verbindend: het polariseert niet**

Dankzij onze neutrale, humanitaire positie hebben we een verbindende rol in de samenleving van morgen. Wij zijn één van de weinige organisaties die deze verbindende rol kan opnemen. Met ons wijdvertakt vrijwilligersnetwerk staan we dicht bij de burgers. Door al deze contacten werpen we een dam op tegen polarisatie (wij-zij-denken) en extremisme. En dat doen we, ook internationaal.

Rode Kruis **is technologisch vernieuwend**

Verbinding maken met anderen wordt meer en meer een digitale en technologische aangelegenheid. We willen actiever bezig zijn met sociale media, om zo digitale gemeenschappen te bouwen en grote groepen mensen te bereiken. Daarnaast moeten we nieuwe technologieën inzetten om onze unieke opdracht waar te maken: mensen informeren, opleiden en hulp bieden. Bijvoorbeeld door de inzet te coördineren van burgers bij rampen via websites en apps, en digitaal aanleren van EHBO via smartphones.

Rode Kruis **maakt het verschil in actie, niet in activisme**

Rode Kruis kenmerkt zich door wat we doén. Niet door het openbaar maken van onze opinie over maatschappelijke problemen of over de overheid. Rode Kruis-Vlaanderen is goed georganiseerd, professioneel, flexibel en snel inzetbaar.

Rode Kruis **is er voor kwetsbare doelgroepen**

Vandaag bereiken we met de activiteiten van Rode Kruis-Vlaanderen onvoldoende kwetsbare doelgroepen. We willen hierin een grotere rol spelen. Onze focus ligt zowel op humanitaire hulp en bloedvoorziening, als op het verlichten van niet-materiële en psychische noden.

Rode Kruis **werkt samen met andere organisaties**

Rode Kruis-Vlaanderen wil samenwerken met andere partijen die humanitaire noden verlichten. Ons gezamenlijke doel: meer impact realiseren met de beschikbare middelen, door middel van schaalvoordeel en specialisatie. Samenwerking is altijd gebaseerd op respect voor gemaakte afspraken.

Rode Kruis **verbindt alle bestaande activiteiten**

We willen de band tussen onze bestaande activiteiten en vrijwilligersgroepen maximaliseren, zodat de schaarse middelen zoveel mogelijk impact realiseren.

Rode Kruis **geeft vorm aan het vrijwilligerschap van de toekomst**

'Vrijwillig' is een van de fundamentele principes van het Rode Kruis. Vrijwilligerschap evolueert en staat onder druk, onder andere door de discussie over het onbelast bijklussen. Rode Kruis-Vlaanderen wil het vrijwilligerschap van de toekomst mee vormgeven en in goede banen leiden.

Rode Kruis **onderbouwt activiteiten met wetenschap**

We zetten verder in op eigen wetenschappelijk onderzoek voor onze kernactiviteiten: eerste hulp en bloedbank. In deze activiteiten wordt er doorgaans gewerkt op basis van traditie en minder op wetenschappelijk bewezen effectiviteit. Om meer evidence-based te werken, rekruteren we meer STEM¹-gerichte profielen. Niet alleen in onze onderzoekscentra CEBaP en TReC, maar ook in de operationele diensten. Het is tevens onze opdracht om mensen betrouwbare informatie te geven over onze kernactiviteiten. Niet alleen aan professionals via vaktijdschriften, maar ook aan het brede publiek. Op die manier willen we desinformatie en fake news tegengaan.

¹ Science, Technology, Engineering & Mathematics

Onze 3 actieterreinen voor de komende 5 jaar

Rode Kruis-Vlaanderen wil actie ondernemen om tot meer en meer geloofwaardig vrijwilligerschap te komen, en dit zowel in Vlaanderen, internationaal, als intern.

1.

Acties voor meer vrijwilligerschap in Vlaanderen

Rode Kruis kan niet in elk domein een expert zijn of worden. Soms is het beter samen te werken met organisaties die wel beschikken over die unieke positie of met organisaties die meer mensen en middelen hebben.

Van eerstehulp onderricht naar eerste hulp als gezondheidsvaardigheid

Het gezondheidssysteem verandert van 'cure' naar 'care'. Dat wil zeggen dat we gezondheid meer linken aan welzijn en levenskwaliteit. De nadruk verschuift ook naar eerstelijns hulp, dus weg van het ziekenhuis als centrale spil.

Rode Kruis-Vlaanderen wil naast de bestaande eerstehulpopleidingen ook opleidingen in gezondheidsvaardigheden aanbieden. Het gaat om opleidingen die passen binnen het aanbod EHBO en EHBP (Eerste Hulp Bij Psychische problemen).

Met een sterke evidence-based aanpak willen we ons profileren als een kenniscentrum in (preventieve) gezondheidszorg. Een soort kwaliteitsmerk voor informatieverstrekking.

	Vertrekt van de noden van de doelgroep	door de opleidingen af te stemmen op de doelgroep, blijft deze activiteit relevant voor het doelpubliek
	Uniek	het aanleren van eerste hulp is een domein waarin Rode Kruis een unieke traditie en bekendheid heeft
	Verbindend	eerstehulpopleidingen (fysiek & mentaal) versterken de verbondenheid in de samenleving
	Technologisch vernieuwend	technologie zorgt voor een breed bereik en meer mogelijkheden om de opleidingen vorm te geven
	Actiegericht	opleiden, informeren en sensibiliseren
	Voor kwetsbare doelgroepen	eerstehulpopleidingen zijn een laagdrempelige manier om kwetsbare doelgroepen meer zelfredzaam te maken
	Samen met andere organisaties	door samenwerking met andere organisaties kunnen we onze eerstehulpriichtlijnen maximaal verspreiden
	Verbindt bestaande activiteiten	eerste hulp op evenementen, opleiding aan vrijwilligers... behoren tot de mogelijkheden
	Vrijwilligerschap van de toekomst	de vraag naar opgeleide vrijwilligers is groter dan het aanbod, een flexibeler opleidingstraject van de vrijwilligers is daarom nodig
	Wetenschappelijk onderbouwde activiteiten	bij de ontwikkeling van eerstehulpopleidingen baseren we ons op kennis verworven via evidence-based onderzoek

Eerste hulp: noodhulp en hulp op evenementen

Hulp op evenementen en noodhulp in het algemeen professionaliseert in een snel tempo. Tijdelijke, snel inzetbare, voldoende, flexibele en professionele hulp aanbieden, wordt van ons verwacht. Het gaat hier om Rode Kruis-vrijwilligers met een degelijke opleiding die hulp bieden aan slachtoffers. Het is cruciaal dat vrijwilligers hier hun plek blijven behouden.

Door het coronavirus werd onze voormalige rol in infectieziekten weer belangrijk. Aan de andere kant heeft het klimaat tot nu toe een beperkte rol gespeeld in onze activiteiten. Omdat de gevolgen van klimaatsverandering aansluiten bij onze humanitaire missie, zullen we bekijken hoe we eerste hulp kunnen bieden in epidemie- en klimaat-gerelateerde noodsituaties. Bijvoorbeeld na een hittegolf of wateroverlast. We moeten betere kennis opbouwen van de klimaatkwesties, actieplannen uitwerken, en ijveren voor effectieve coördinatie van meer uitgebreide rampen waar deze niet bestaat.

	Vertrekt van de noden van de doelgroep	snel inzetbaar, goed opgeleid, voldoende en flexibele hulp zijn verwachtingen van vandaag
	Uniek	hulp in noodsituaties en hulp op evenementen is een unieke en klassieke taak van het Rode Kruis
	Verbindend	bij het verlenen van hulp maken de hulpverleners connectie met de slachtoffers
	Technologisch vernieuwend	we verkennen nieuwe technologische mogelijkheden en passen ze toe
	Actiegericht	noodhulp en hulp op evenementen is steeds actiegericht
	Voor kwetsbare doelgroepen	noodhulp moet zich meer richten op kwetsbare doelgroepen, steeds met het doel om ze zo snel mogelijk zelfredzaam te maken
	Samen met andere organisaties	versterken van de bestaande partnerships en verbeteren van coördinatie bij uitgebreide rampen
	Verbindt bestaande activiteiten	verbreden van het concept EHBO naar EHBP (Eerste Hulp Bij Psychische problemen) en de inzet van gelegenhedsvrijwilligers
	Vrijwilligerschap van de toekomst	noodhulp en hulp op evenementen vereisen snel inzetbare, goed opgeleide vrijwilligers
	Wetenschappelijk onderbouwde activiteiten	onze aanpak is steeds wetenschappelijk onderbouwd

Voldoende veilig bloed van vrijwillige en onbezoldigde donoren voor al onze patiënten

Wij engageren ons om aan de vraag naar rode bloedcellen, bloedplaatjes en plasma van alle Vlaamse en (sommige) Brusselse ziekenhuizen te voldoen. Daarnaast stijgt de nood aan plasma als grondstof voor levensreddende geneesmiddelen, zoals stollingsfactoren en immunoglobulines. We streven naar meer zelfvoorziening om de toegankelijkheid en betaalbaarheid voor alle patiënten blijvend te garanderen. Belgische patiënten worden geholpen dankzij het plasma van Belgische onbezoldigde donoren. Het is de Minister van Volksgezondheid die beschikbaarheid en tarieven bepaalt, niet de commerciële firma's.

Wij zetten in op actieve donorwerving, ook voor stamcel donors, op maat van een diverse bevolking. Om de ziekenhuizen steeds flexibel en op tijd te kunnen bevoorraden, verbeteren we onze interne werking en logistieke organisatie. Rode Kruis-Vlaanderen investeert in state-of-the-art diagnostische methoden voor orgaan- en stamceltransplantatie, en bouwt zijn klinische dienstverlening verder uit om het correct gebruik van bloedproducten te ondersteunen, onder andere met evidence-based richtlijnen.

	Vertrekt van de noden van de doelgroep	voldoende en flexibele beschikbaarheid van bloed en plasma zijn levensbelangrijke verwachtingen
	Uniek	we voorzien alle ziekenhuizen van voldoende en veilige bloedproducten gebaseerd op onbezoldigde vrijwillige donoren, zoals alleen het Rode Kruis dat wereldwijd doet
	Verbindend	Vlaamse bloeddonaoren redden het leven van Vlaamse patiënten, onbezoldigd en vrijwillig
	Technologisch vernieuwend	we verkennen nieuwe technologische mogelijkheden en passen ze toe
	Actiegericht	inzamelen van bloed en plasma stemmen we voortdurend af op de nood ervan
	Voor kwetsbare doelgroepen	de meeste patiënten die transfusies krijgen zijn zwaar ziek en zouden zonder transfusie niet overleven
	Samen met andere organisaties	we werken samen met de overheid om ervoor te zorgen dat we zelfvoorzienend zijn
	Verbindt bestaande activiteiten	we delen onze kennis van donorwerving en bloedbanking steeds meer met andere landen
	Vrijwilligerschap van de toekomst	donoren zijn ook vrijwilligers: de bijna 400.000 donaties per jaar zijn anoniem en onbezoldigd
	Wetenschappelijk onderbouwde activiteiten	onze aanpak is wetenschappelijk onderbouwd, niet alleen wat biomedische aspecten betreft, maar ook ethisch-economische

2.

Acties voor meer
vrijwilligerschap
internationaal

Internationale activiteiten

Rode Kruis-Vlaanderen is internationaal actief op 3 domeinen: Internationaal Humanitair Recht (IHR), familiehereniging (Restoring Family Links of RFL) en acties in het buitenland.

Internationaal Humanitair Recht (IHR)

Rode Kruis-Vlaanderen wil de naleving van het IHR door België en de Belgen bevorderen en ondersteunen. Wij zien onszelf als hét IHR-referentiepunt in Vlaanderen en Brussel. Via onze activiteiten willen we meer kennis van en respect voor IHR creëren en zo concrete veranderingen in het toepassen van IHR realiseren.

Restoring Family Links

Na een conflict, migratie of natuurramp helpen wij vermiste personen opsporen, familiebanden herstellen en mensen informeren over de procedure gezinshereniging voor personen met een internationaal beschermingsstatuut (zogenoeten 'asielzoekers'). Rode Kruis-Vlaanderen maakt deel uit van het Internationale Rode Kruis, dat een mandaat heeft in het herstellen van familieverbanden. Wij

willen méér mensen opsporen door in te zetten op de (digitale) opsporingsmethoden en ze te verbeteren. Het is ook onze ambitie dat elke persoon in Vlaanderen en Brussel die op zoek is naar een vermist familielid, de weg naar onze dienst vindt.

Buitenlandse operaties gericht op de meest kwetsbaren en zelfredzaamheid

Onze buitenlandse operaties focussen op de noden van de meest kwetsbare bevolking in lage- en middeninkomenslanden. We richten ons hoofdzakelijk op eerste hulp, waarin we internationaal een voortrekker zijn.

Hiervoor werken we vooral samen met zusterverenigingen in Sub-Sahara Afrika, hoofdzakelijk onder de vorm van projecten van gemiddeld 3 jaar. De financiering hiervoor komt voornamelijk van overheden (federale, Vlaamse, Europese). Rode Kruis-Vlaanderen heeft daarnaast een eigen noodhulpfonds waardoor we snel, gericht en effectief werken. Hierdoor maken we wel degelijk een verschil, ook al zijn we een relatief kleine speler.

De unieke opzet van onze buitenlandse operaties:

- maakt een samenwerking tussen gelijkwaardige organisaties mogelijk;
- zorgt voor een sterke lokale verankering;
- creëert een breed maatschappelijk draagvlak;
- stimuleert langdurige wederzijdse steun, waarbij we leren van elkaar.

De bedoeling is om de zelfredzaamheid van de zusterverenigingen te stimuleren, zodat ze in de toekomst zelf duurzame projecten op eigen grondgebied kunnen opzetten, financieren en uitvoeren. Daarom zijn onze acties altijd tijdelijk.

In de volgende 5 jaar willen we met onze buitenlandse operaties hét referentiepunt worden door het aanleveren van wetenschappelijk onderbouwde expertise en ondersteuning in 'low & middle income countries' op het gebied van eerste hulp en bloedbanking. Hierbij zullen we optimaal gebruik maken van digitaal leren. Onze zusterverenigingen 'helpen om te helpen' is ons doel, en daarvoor zetten we in op zelfredzaamheid en duurzame versterking van het Rode Kruis in deze landen.

Langetermijnsamenwerkingen om de zelfredzaamheid te verhogen, worden vandaag afgeremd door verwachtingen van donoren enerzijds en het gedrag van lokale Rode Kruis-verenigingen anderzijds. Donoren voorzien middelen op korte termijn, focussen op concrete outputs, en veranderen het beleid om de paar jaar. Andere Rode Kruis nationale verenigingen geven in hun lange termijn samenwerkingen ofwel te veel ofwel te weinig vrijheid aan de zusterorganisaties. Gesprekken met donoren en andere nationale partnerverenigingen zijn nodig om de duurzame verankering van deze aanpak te verzekeren.

	Vertrekt van de noden van de doelgroep	buitenlandse operaties starten steeds van een nodenanalyse, die we opmaken in nauw overleg met de zustervereniging
	Uniek	het netwerk van 192 nationale vrijwilligersorganisaties van Rode Kruis is uniek in de wereld
	Verbindend	Rode Kruis is een wereldwijde vrijwilligersorganisatie. Door onze wereldwijde aanwezigheid te combineren met een lokale verankering van vrijwilligers, bieden we een meerwaarde in de internationale werking
	Technologisch vernieuwend	net als voor de wetenschappelijke onderbouwing willen we het voortouw nemen in digitaal leren
	Actiegericht	we willen onze zusterverenigingen ondersteunen en bijstaan in noodhulpoperaties
	Voor kwetsbare doelgroepen	de focus van onze buitenlandse operaties ligt op kwetsbare groepen in lage- en middeninkomenslanden
	Samen met andere organisaties	buitenlandse operaties gebeuren steeds in nauwe samenwerking met de lokale zusterorganisaties
	Verbindt bestaande activiteiten	we verbinden onze nationale en internationale expertisegebieden (eerstehulpopleiding en interventie, bloedbanking)
	Vrijwilligerschap van de toekomst	we zetten in op verbinding tussen onze eigen vrijwilligers en de vrijwilligers van de zusterorganisaties
	Wetenschappelijk onderbouwde activiteiten	Rode Kruis-Vlaanderen streeft ernaar om de interventies in buitenlandse operaties te onderbouwen met wetenschappelijk bewijs

Aanpak van migratie

Het aantal vluchtelingen en migranten dat naar België komt, is slechts een fractie van de wereldwijde vluchtelingen- en migrantenstroom. Het aantal vluchtelingen en migranten komt voor een groot deel uit Europa en ongeveer de helft arriveert met zijn/haar gezin.

Hulp op basis van nood en kwetsbaarheid

Veel migranten in België hebben grote noden: primaire behoeften, psychologische noden en de behoefte om als persoon waardig behandeld te worden. Rode Kruis-Vlaanderen werkt op basis van deze noden en niet zomaar als onderaannemer van de staat. De politieke context is hierbij geen drijfveer, noch een beslissingscriterium. We vertrekken steeds van de nood bij migranten.

Hulp aan migranten met noden gaat veel verder dan het uitbaten van opvangcentra voor asielzoekers. Een aantal groepen waar we ons tot nu toe weinig naar richtten, bijvoorbeeld transmigrant en mensen in de illegaliteit, hebben zeer specifieke noden. Vaak houden die verband met het gebrek aan toekomstperspectief. Om begrip en financiële steun te krijgen, is overleg

met de overheid noodzakelijk. Op dit moment investeren we geen extra middelen in de opvang van asielzoekers, waardoor we afhankelijk zijn van het kortetermijn beleid van de overheid. Als we zelf geld zouden vrijmaken, krijgen we een grotere vrijheid van spreken en handelen.

Zelfredzaamheid, zo snel mogelijk

Door de sterktes van mensen te herkennen en te stimuleren, vergroten we de zelfredzaamheid van migranten. We proberen mensen zo snel mogelijk op eigen benen te laten staan en stimuleren onderlinge hulp. Opvang op zich, vooral als ze lang duurt, draagt weinig bij aan veerkracht en zelfredzaamheid. Daarom moeten we ons in onze opvangcentra meer focussen op zelfredzaamheid. Bijvoorbeeld door vluchtelingen te stimuleren te gaan werken of vrijwilliger te worden en door taallessen te geven. Zo helpen we asielzoekers om hun toekomstperspectief aan te scherpen en daarop in te zetten.

Belang van een structureel migratiebeleid

Een existentiële vraag van alle migranten: waar kan ik mij wortelen? Wij moeten ervoor zorgen

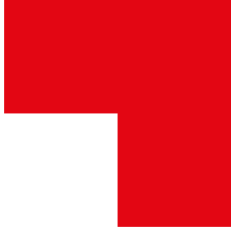
dat de overheid deze fundamentele vraag in haar beleid ernstig neemt. Want de afgelopen decennia voerde de overheid een wispelturig en weinig structureel vluchtelingenbeleid.

Erkenningsprocedures slepen aan en putten mensen onnodig uit. Wanneer we ons hierover uitspreken tegenover de overheid is dit geen politieke keuze, maar slechts een humanitair standpunt. Zodra het beleid noden vergroot, is het onze rol om op basis van feiten dit te benoemen en in vraag te stellen. Ons doel is eenvoudigweg om noden te verminderen.

	Vertrekt van de noden van de doelgroep	onze werking rond migratie vertrekt vanuit de noden van de asielzoeker
	Uniek	voor asielzoekers zijn wij een (h)erkende en betrouwbare partner in het uitbaten van opvangcentra; het Rode Kruis-embleem straalt vertrouwen uit
	Verbindend	wij moeten onze vrijwilligers actiever inzetten in de opvangcentra en zo de Vlaamse bevolking correcter informeren
	Technologisch vernieuwend	meer zelfredzaamheid door digitale hulpmiddelen
	Actiegericht	migratie richt zich op kwetsbare doelgroepen
	Voor kwetsbare doelgroepen	samenwerken met andere organisaties is aangewezen om migranten een toekomstperspectief te kunnen bieden
	Samen met andere organisaties	betrekken van asielzoekers in activiteiten buiten het opvangcentrum, bijvoorbeeld als brugfiguren
	Verbindt bestaande activiteiten	we verbinden onze nationale en internationale expertisegebieden (eerstehulpopleiding en interventie, bloedbanking)
	Vrijwilligerschap van de toekomst	zowel het inzetten van 'traditionele' als van nieuwe vrijwilligers is belangrijk voor de opvangcentra. Al lang voor de crisisvrijwilligers, werkten de opvangcentra met niet-traditionele Rode Kruis-vrijwilligers
	Wetenschappelijk onderbouwde activiteiten	streven naar meer wetenschappelijke onderbouwing van activiteiten in opvangcentra

3.

Acties om zelf
geloofwaardig te blijven
als vrijwilligerswerking

Oprecht vrijwilligerschap

Vrijwilligerswerk is een manier om te komen tot meer wederkerigheid en samenhang in de samenleving. Daarmee onderscheidt oprecht vrijwilligerswerk zich van andere vormen van inzet, zoals verenigingswerk, mantelzorg en stages. Rode Kruis-Vlaanderen is een actieve promotor van vrijwillige inzet.

Oprecht vrijwilligerschap draait voor ons om 3 centrale principes:

- **Geen financiële of materiële voordelen:** vrijwilligerswerk is onbetaald en mag je niet gebruiken om jezelf of anderen financieel of materieel te verbeteren. Dit logische principe is ook wettelijk verankerd in de Belgische Vrijwilligerswet.
- **Persoonlijke zingeving:** de belangrijkste motivatie voor vrijwilligers is niet geld, maar menselijke waarden: anderen helpen, teruggeven aan de maatschappij, bouwen aan een betere wereld en daar zelf ook beter van worden.
- **Identificatie met onze kernwaarden:** de oprechte vrijwilliger staat achter de inhoudelijke waarden en beginselen van het Rode Kruis (bijvoorbeeld neutraliteit en onpartijdigheid) én

achter de kernwaarden van Rode Kruis-Vlaanderen (professioneel, eerlijk & integer, solidair, respectvol).

Om oprecht vrijwilligerschap te versterken zullen we keuzes maken en ons uitspreken over de zogenaamde 'vermarkte activiteiten', of het nu over ziekenvervoer of plasmadonatie gaat. Het uitvoeren van vermarkte activiteiten ondermijnt het oprecht vrijwilligerschap.

We kiezen ervoor om onze vrijwilligers op een professionele manier te ondersteunen, door hen adequaat en degelijk werkmateriaal en de steun van een efficiënte en ontzorgende organisatie te bieden.

Diversiteit bij de vrijwilligers

Diversiteit is belangrijk om de eigen organisatie sterker en duurzamer te maken. Elke Rode Kruisvereniging moet representatief zijn voor de bevolking, om maximale impact te hebben, of het nu gaat om de verhouding man/vrouw, of kenmerken zoals etniciteit, cultuur, leeftijd, religie, seksualiteit en bepaalde functiebeperkingen. Dit

geldt niet alleen voor onze vrijwilligers, maar ook voor onze bloeddonoren. We weten dat we voor bloeddonatie sommige groepen uitsluiten. Dit doen we in het belang van de patiënten die de transfusie moeten ondergaan en enkel op basis van objectiveerbare wetenschappelijke criteria.

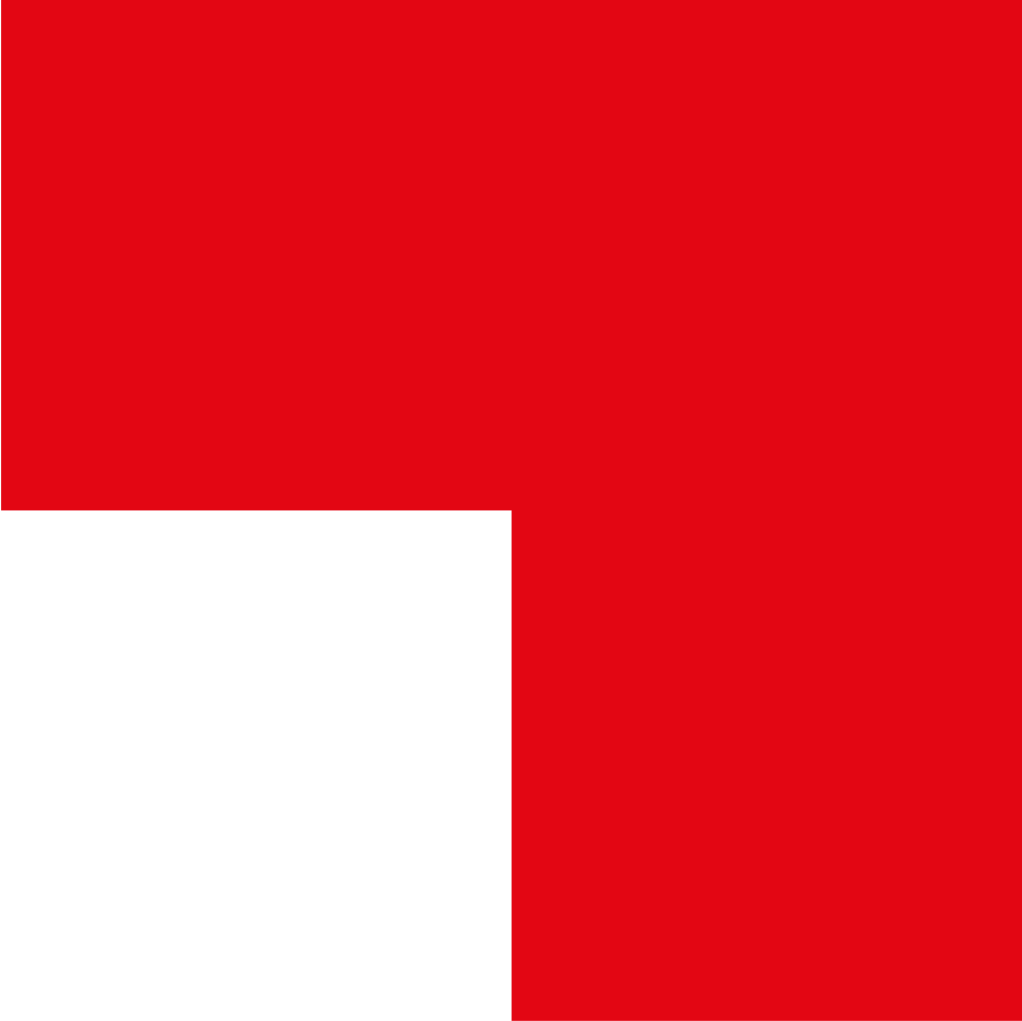

Deugdelijk bestuur door en van vrijwilligers

Rode Kruis-Vlaanderen is een coöperatieve van vrijwilligers, gelegenheidsvrijwilligers, bloed- en plasmagevers en schenkers. Onze uitdaging? De interne besluitvorming verbeteren en versnellen, zonder het coöperatieve karakter te verliezen.

Behalve de interne organisatie van Rode Kruis-Vlaanderen willen we ook het juridische model van het Belgische Rode Kruis verbeteren. Beide pistes moeten leiden tot een bestuur dat beantwoordt aan de noden van de 21ste eeuw.

Rode Kruis-Vlaanderen
Motstraat 42
2800 Mechelen
www.rodekruis.be

Foto's: Frank Toussaint (11, 12, 20, 22), Niko Caignie (39), Yngwie Scheerlinck (24),
Rode Kruis-Vlaanderen (18, 34, 37), ICRC (28), Shutterstock (32)

V.u.: Philippe Vandekerckhove, Motstraat 42, 2800 Mechelen